

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Η πανδημία από τη σκοπιά των Κοινωνικών Επιστημών

Κατά τον τελευταίο χρόνο, η εξάπλωση της πανδημίας covid-19 επέφερε μια σειρά δομικών αλλαγών στην ανθρώπινη επικοινωνία, τις εργασιακές σχέσεις, την οικονομία, τις εκπαιδευτικές διαδικασίες, τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Η νέα αυτή πραγματικότητα δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει τον ερευνητικό προσανατολισμό της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών (ΣΚΕ) του Πανεπιστημίου Κρήτης. Πολλά μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού της Σχολής συμμετέχουν με πρωτότυπες εργασίες στη διεθνή επιστημονική συζήτηση, η οποία επιχειρεί να αποτυπώσει και να ερμηνεύσει τις επιπτώσεις της πανδημίας σε μεγάλο φάσμα της σύγχρονης ζωής. Επειδή τα πορίσματα των σχετικών μελετών δεν είναι φρόνιμο να συζητούνται μόνο μεταξύ των ειδικών, η ΣΚΕ αποφάσισε να οργανώσει έναν εξωστρεφή κύκλο σεμιναρίων, με τίτλο «*Η πανδημία από τη σκοπιά των Κοινωνικών Επιστημών*», ο οποίος δεν απευθύνεται μόνο στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και στην ευρύτερη κρητική κοινωνία.

Η τρίτη συνάντηση του παραπάνω θεματικού κύκλου, η οποία έχει τίτλο: «**Δημοκρατία και δικαιώματα σε συνθήκες πανδημίας**» θα διεξαχθεί την **Τρίτη, 30 Μαρτίου 2021**, στις **20:00**. Εισηγητής θα είναι ο **Ακρίτας Καϊδατζής**, Επίκουρος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, Νομική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, και σχολιαστές η **Ήβη-Αγγελική Μαυρομούστακου**, Καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο Συνταγματικοί Θεσμοί και Σύγχρονες Μορφές Διοίκησης, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κρήτης και ο **Αλέξανδρος Κεσσόπουλος**, Επίκουρος Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο Πολιτικό Σύστημα και Θεσμοί Αντιπροσώπευσης, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Περίληψη:

Η υγειονομική κρίση που προκλήθηκε από την πανδημία του Covid-19 βρήκε απροετοίμαστες τις κυβερνήσεις. Για την αντιμετώπισή της χρειάστηκε να ληφθούν έκτακτα μέτρα. Μέτρα πρωτοφανή, από δύο τουλάχιστον απόψεις. Πρώτον, χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό αβεβαιότητας (δεν γνωρίζουμε πόσο αναγκαία και πόσο αποτελεσματικά είναι) και εμπεριέχουν ισχυρά στοιχεία πειραματισμού (μέτρα που αλλάζουν διαρκώς, ανάλογα με την εξέλιξη της πανδημίας). Δεύτερον, συνεπάγονται πρωτοφανείς σε ένταση (όσον αφορά την οξύτητά τους) και έκταση (όσον αφορά τα θιγόμενα πρόσωπα) περιορισμούς θεμελιωδών δικαιωμάτων. Όλοι, λιγότερο ή περισσότερο, υποστήκαμε περιορισμούς σε δικαιώματά μας, και μάλιστα

τόσο έντονους ώστε να ανατρέπουν τη σχέση κανόνα-εξαίρεσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η ελεύθερη κυκλοφορία έγινε η εξαίρεση, ενώ κανόνας έγινε η καταρχήν απαγόρευση κυκλοφορίας. Συγχρόνως, όμως, στην πράξη, δεν περιορίστηκαν με την ίδια ένταση τα δικαιώματα όλων: οι κοινωνικά και οικονομικά πιο αδύναμοι επωμίστηκαν αναλογικά πολύ μεγαλύτερο βάρος.

Παρά τις αποκλίσεις μεταξύ των κρατών, ο τρόπος με τον οποίον οι κυβερνήσεις διαχειρίστηκαν την πανδημία χαρακτηρίζεται από ορισμένες γενικότερες τάσεις. Αυτές είναι οι εξής: Πρώτον, ενίσχυση της κυβέρνησης έναντι της βουλής, και γενικότερα της εκτελεστικής έναντι της νομοθετικής εξουσίας. Δεύτερον, υπερίσχυση των δημόσιων σκοπών (ιδίως της δημόσιας υγείας) έναντι των δικαιωμάτων των ατόμων. Τρίτον, προβάδισμα της κρατικής διαχείρισης έναντι της διαχείρισης από διεθνείς ή υπερεθνικούς οργανισμούς. Μετά από δεκαετίες επικράτησης του νεοφιλελεύθερου μοντέλου (λιγότερο κράτος), το κράτος φαίνεται να επανέρχεται. Επανέρχεται όμως όχι τόσο ως κοινωνικό και παροχικό κράτος όσο μάλλον ως κράτος καταστολής.

Οι πρώτες συνέπειες των εξελίξεων αυτών στη λειτουργία του πολιτεύματος, και παρότι είναι άδηλη ακόμα η κατάληξή τους, έχουν γίνει ήδη εμφανείς: λιγότερη διαφάνεια στην άσκηση εξουσίας· λιγότερη διαβούλευση και δημοκρατική συμμετοχή· μετάθεση της ευθύνης για τη λήψη πολιτικών αποφάσεων στους επιστήμονες, τους «ειδικούς» ή «τεχνοκράτες».

Η παρακολούθηση του Διεπιστημονικού Σεμιναρίου είναι δωρεάν.

Η διαδικτυακή παρακολούθηση του Διεπιστημονικού Σεμιναρίου είναι δυνατή μέσω του συνδέσμου zoom:
<https://zoom.us/j/96890607119?pwd=c0tiNlpWQTdVNHFSVjg4OCt6bmhBdz09>
Meeting ID: 968 9060 7119, Passcode: 328130

Η σελίδα του Σεμιναρίου στο Facebook είναι: www.shorturl.at/dgCDW

Για το Πρόγραμμα του Σεμιναρίου δείτε εδώ:
<http://www.soc.uoc.gr/el/page/13108/diepistimoniko-seminario-tis-sxolis-koinwnikwn-epistimwn>

Η Επιτροπή του Διεπιστημονικού Σεμιναρίου της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών:

Αλέξανδρος Κεσσόπουλος (Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης)

Θεανώ Κοκκινάκη (Τμήμα Ψυχολογίας)

Βαγγέλης Νικολαΐδης (Τμήμα Οικονομικών Επιστημών)

Ελένη Φουρναράκη (Τμήμα Κοινωνιολογίας)